

IV Tertia species qualitatis sunt *passibiles* (παθητικοί h. e. passionem cientes in alio) *qualitates*, et *passiones*. Ad priores spectant *dulcedo*, *amaritudo*, *acerbitas*, *albedo*, *nigredo*, et quidquid est huiusmodi; quas appellare solemus *sensibiles qualitates*. Eae vocantur *παθητικοί*, non quia subiectum, quod eas habet, patitur aliquid, sed quia singulae eorum excitant passionem in sensibus. *Passiones* autem sunt quaedam ex his qualitibus, quae stabiles non sunt, sed facile desinunt; secundum quas non denominamur quales, sed potius dicimur aliquid pati: ut *rubor* ex verecundia, *pallor* ex timore, etc. Consentaneae his passibiles quoque qualitates *passiones* animi esse dicuntur: cuiusmodi sunt *insania*, *furor*, etc. quae si stabiles sunt, dicuntur *qualitates*; secundum has enim dicimur quales: vocantur autem *passibiles*, quia secundum eas animus patitur: si vero temporaneae sint, et cito discedant, vocantur simpliciter *passiones*; veluti si quis ex dolore iracundior existat, non enim ex hoc appellatur ille iracundus, sed solum dicitur aliquid pati.

V Quartam speciem qualitatis ponit Philosophus in figura corporum, pluribusque eiusdem formis: eaque est res obvia satis.

Haec Aristoteles de ratione et speciebus qualitatis.

VI Scholastici penitus rem considerantes adverterunt subiectum omne finitum, licet completum sit in ratione substantiae et essentiae cuiusdam; esse tamen capax ulterioris perfectionis accidentalis, sine qua posset quidem esse ipsa substantia et essentia rei, qua tamen subiectum ipsum sive in se, sive in ordine ad operationem completur; et quam proinde postulat ut sit in suo genere perfectum, habeat nempe ea omnia, quae secundum rationem suae naturae habere potest. Huiusmodi perfectio, quae per modum formae accidentalis concipitur actuare et perficere subiectum, dicitur *qualitas*: quae ab Alberto Magno in Praedicamentis proinde definitur: *accidens complens ac perficiens substantiam tam in existendo, quam in operando*. Clarius S. Thomas qualitatis essentiam aperit: « Proprie *qualitas* importat *quendam modum substantiae*: modus autem est, ut dicit Augu-

stinus (4° super Genesim ad liter. c. 3) quem *mensura* praefigit: unde importat *quandam determinationem secundum aliquam mensuram*. Et ideo sicut id, secundum quod determinatur potentia materiae secundum esse substantiale, dicitur *qualitas*, quae est differentia substantiae; ita id, secundum quod determinatur potentia subiecti secundum esse accidentale, dicitur *qualitas accidentalis*... Modus autem, sive determinatio subiecti secundum esse accidentale, potest accipi vel in ordine ad ipsam naturam subiecti, vel secundum actionem et passionem, quae consequuntur principia naturae, vel secundum quantitatem. » I. II. q. XLIX. a 2.

Per qualitatem ergo habetur *quidam substantiae modus, quaedam determinatio subiecti ad esse accidentale secundum aliquam mensuram*: *Mensura* autem est *finis*; porro natura est *finis* eorum, quae ipsi insunt, insunt enim ei ut eam perficiant: quare si sit determinatio subiecti ad aliquod esse accidentale conveniens naturae subiecti, erit *qualitas bona*, seu *conveniens*; ut *sanitas*, *scientia*, *virtus*: si sit ad aliquid inconveniens, ideoque praeter vel contra debitam mensuram, erit *qualitas inconveniens* seu *mala*, ut *infirmetas*, *error*, *insania*, *vitium*.

VII Igitur iuxta hanc rationem concipiendi qualitates, genus qualitatis in duas primum species dividere licet, nimirum in eas quibus subiectum in se ipso, prout est talis essentia, perficitur aut vitiatur; et in eas quibus perficitur aut vitiatur, prout est operans. Ad primam speciem spectat figura, spectant sensibiles qualitates, et *passiones*; spectant generatim dispositiones et habitus ii, quibus natura in se, citra ordinem ad operationem, perficitur aut vitiatur, ut *sanitas*, et *infirmetas*, *pulcritudo* et *deformetas*. Ad alteram speciem spectat potentia et impotentia quaedam physica aliquid facile faciendi vel aliquid facile vitandi; ideoque spectant quoque habitus qui determinant facultates naturales ad certam operationem facilius exequentem.

Haec modo generatim innuisse satis sit: speciatim enim de qualitibus tractabitur suis propriis in locis. Et quidem quoad distinctionem non paucarum ex illis a subiecto quid

tenendum sit constabit in thesi sequente de Modis. Quae autem universim propria sunt activae potentiae et habitus operativi, disputabuntur in Cap. sequente, ubi de causalitate causae efficientis agemus. Itaque licet gradum facere ad proprietates qualitatum.

DE PROPRIETATIBUS QUALITATUM.

VIII Prima qualitatum proprietas recensetur ab Aristotele *contrarietas*: h. e. in qualitibus contrarietas proprie invenitur. Contraria autem ab eodem definiuntur: *quae sub eodem genere maxime distant, et ab eodem subiecto se mutuo expellunt*. Cum contraria sint, sunt ambo positiva: ens enim et negatio contradictorie opponuntur. Porro ex ea definitione patet 1° contraria esse sub eodem genere. Ad hoc potest postulari vel simplex declaratio, vel demonstratio. Si declarationem quaeris, satis est advertere sub eodem genere esse quaedam quae maxime inter se distant, nec se compatiuntur simul in eodem subiecto; haec autem appellari contraria. Si demonstrationem exigis, opus est ut et aliam notam definitionis consideres; quod nempe ab eodem subiecto se mutuo expellunt. Cum enim huiusmodi sint, subiectum idem est capax utriusque (nisi alterum insit a natura); imo capax est unius eo quod capax est alterius, se enim mutuo expellunt: ideoque ubi unum est, eo ipso potest esse et aliud. At subiectum nequit esse capax unius eo ipso quod est capax alterius, nisi ambo sint in eodem genere; capax est enim ratione suae naturae, quae in certo genere est: neque enim potest esse capax omnium; quod esse quidem deberet, si sub diverso genere essent contraria: ergo.

Constat 2° contraria sub eodem genere maxime distare. Sane a) nequeunt esse eiusdem speciei; secus non se mutuo excluderent: b) debent hae differentes species ita distare, ut nihil habeant prorsus commune praeter rationem generis; nam se mutuo perfecte expellunt: atqui distantia inter spe-

cies, quae nihil habeant commune praeter genus, est distantia maxima sub eodem genere: ergo.

Constat 3° contraria esse in subiecto, ideoque non esse entia per se sive substantias; sed entia in alio.

Constat 4° se mutuo expellere ab eodem subiecto: quae est propria differentia contrariorum. Porro expulsio duplex concipi potest, *effectiva*, et *formalis*. Ea fit per actionem alicuius in subiectum, a quo aliquid expellitur: haec fit per ipsam praesentiam oppositi, sicut albedo nigredinem expellit. Haec autem expulsio per se requiritur in contrariis, quia sunt entia in subiecto quod afficiunt, et informant, non sunt causae, quae agant in idem subiectum.

Licet contraria esse nequeant simul, exclusio tamen unius a subiecto non est per se positio alterius: quia hoc proprium est oppositionis contradictoriae: contraria autem possunt simul abesse.

Ex analogia eorum, quae contraria sunt, contraria et alia dicuntur: a) quae contrarias qualitates habent, ut homo iustus, et homo iniustus: b) quae sunt causae contrariorum, ut ignis excitans sensationem caloris, et glacies excitans sensationem frigoris: c) motus seu mutationes ad contraria, ut ipsae actiones excitantes has sensationes.

IX Iam vero 1° in qualitibus potest esse contrarietas; quia sunt in subiecto, et sub eodem genere in species dividuntur, quae maxime distant, et simul esse nequeunt.

2° In solis qualitibus sive realibus, sive modalibus (ad hanc enim quaestionem perinde est) potest esse proprie dicta contrarietas. Nam non reperitur in substantiis, quae non sunt in subiecto: non in quantitate, cum una quantitas non expellat aliam ab eodem subiecto: non in relativis, quae sunt simul, et sunt diversa subiecta: actio autem et passio eatenus contrarium habere possunt, quatenus sunt qualitas seu modus quidam subiecti alicuius: in ceteris generibus non nisi modos quosdam reperire est: ergo.

3° Non tamen omnes qualitates habent contrarium, ex gr. figura; ita quoque habitus principiorum. Item etiam quaedam qualitates, prout sunt corporum affectiones, contrarium

proprie non habent; quia earum oppositum non est res positiva; sed sola remotio, aut diminutio alterius; ita lux et tenebrae.

Dices duos terminos extremos lineae esse contrarios, nec tamen eos ad qualitates revocari.

Respondeo, non esse contrarios contrarietate proprie dicta; quod liquet si comparentur cum definitione: neque enim distant inter se sub eodem genere, h. e. non distant specificae, sed distant situ: nec se ab eodem subiecto mutuo expellunt, sed simul sunt in eodem, licet non eodem in loco. Contrarii tamen dicuntur, quia maxime distant in eadem linea; et sibi repugnant secundum rationem terminorum motus, qui in uno incipit, in altero desinit, et vicissim (cf. cl. Tongiorgi Ontol. L. II. c. II. a. 4).

X Alia qualitatum proprietas est *augmentum et diminutio*, sive *intensio et remissio*, potestas nempe recipiendi gradus intra limites eiusdem speciei. Haec proprietas asserta qualitibus monet nos ut universaliolem quaestionem instituamus de possibilitate graduum in formis sive naturis.

XI Quaestio autem fieri potest de possibilitate graduum tum quoad formas abstracte spectatas, sive in earum generica vel specifica ratione; tum quoad formas spectatas in individuo. Si prima quaestio fiat, liquet in pluribus generibus etiam substantiarum possibles esse gradus; ex gr. in genere animalis, plantae, et spiritus intelligentis. Haec in substantiis ipsis seu naturis possibilitas graduum rationem sui habet in ea facultate, seu potestate essentiali substantiis, aut naturis, quae ordinem dicit ad aliud, quod multiplex est, vel multiplici modo attingi potest. Exinde enim est quod secundum diversas vires possint esse in eodem genere diversae naturae mineralium, plantarum, animalium, spirituumque intelligentium.

XII Si autem quaestio fiat de formis in individuo existentibus; patet formas substantiales sive substantias recipere non posse gradus, aut amittere. Substantiam enim recipere gradus est ipsam in ratione substantiae vel naturae augeri, ita ut eadem quidem maneat, recipiat tamen perfectionem

aliquam, quae sit eiusdem ordinis ac illae quibus ipsa substantia, vel natura constituitur. Item substantiam gradus amittere perinde est ac minui in ipsa ratione substantiae, vel naturae ita ut eadem manens amittat perfectionem aliquam constitutivam naturae. Atqui evidens est id fieri non posse. Nam substantia realis, prout substantia est, incapax est augmenti: nihil enim amplius esse potest quam ens per se existens; quae est ratio absoluta et simplicissima, ut tota sit, vel nihil. Prout vero substantia est natura quaedam, et haec substantia est haec natura, incapax rursus est augmenti in sua specie. Nam natura est vis quaedam (th. XV), seu principium intrinsecum determinatarum operationum, aut passionum: porro vel augmentum eo redit ut addatur nova vis, seu principium, vel ut existens vis seu principium amplificetur aut coaretetur. Si hoc alterum, augmentum est accidentale, non ergo gradus aliquis substantialis additur substantiae existenti. Si primum, addita nova vi, additur natura et substantia alteri praeexistenti, habeturque nova substantia composita, novaque natura ex synthesis duarum: at illa prior nullum novum gradum substantialem acquirit, sed eadem in se ipsa manet. Idem vicissim dicatur quoad diminutionem. Si enim aliqua perfectio constitutiva tollitur, non minuitur, sed desinit natura: si vero perfectio accidentalis desinit; non minuitur substantia aut natura, sed quod illi contingenter inest, desinit, aut tenuatur. Ergo in substantiis existentibus locum habere nequit augmentum et diminutio.

XIII Quoad formas autem accidentales, doctrina est veterum duplici modo possibilem in iis esse augmentationem et diminutionem, quamvis non in omnibus: augmentum nempe (idem dic de diminutione) *secundum ipsam formam*, et *secundum quod subiectum participat formam*. Quae quidem distinctio procedit (ut ait S. Thomas I. II. q. LII. a. 1) *secundum aliam et aliam considerationem* eiusdem rei. Porro in quantum spectatur perfectio formae secundum se ipsam, ipsa dicitur *magna*, vel *parva*: in quantum vero spectatur perfectio formae secundum participationem subiecti, dicitur aliquid esse tale *magis* vel *minus* (ibid.).

XIV Iam vero docent veteres augeri posse secundum se ipsas eas formas, quarum essentia includit intrinsecum ordinem ad aliud, ut scientia; quia quae huiusmodi est, potest eadem specificè manere propter unitatem termini a quo speciem accipit, et simul ad plura vel pauciora se extendere, si sub uno termino plura contineantur. Addere licet, quod tamen potest ad idem revocari, eas quoque formas augeri secundum se posse, quae sint aliquis ordo, et quidem ita, ut pluribus elementis constent, quorum indeterminate quaedam sint essentialia, quaedam accidentalia; et idcirco quaedam indeterminate accepta conferant ad plenitudinem ipsius formae: ita sanitas e. g. et pulcritudo augeri, pariterque diminui possunt, manente essentia eadem.

Formas vero, quae absolutae sint, quae nimirum ordinem intrinsecum non habent ad aliud, negant iidem scholastici posse secundum se ipsas augeri, aut minui: quia scilicet unica ratio, cur augeri possit forma, est ille ordo intrinsecus ad aliud, quo eius species determinatur. Nam detracto eo ordine, forma secundum se ipsam, independenter a quovis extrinseco, sortitur rationem speciei; atqui quod secundum se ipsum independenter a quovis extrinseco habet determinatam speciem, ut augmentum aut decrementum in se susceperet, oporteret ipsum augeri aut minui secundum ipsam rationem speciei seu essentiae: porro omnis essentia qua talis est indivisibilis (Th. II. p. III); h. e. incapax augmenti et decrementi: ergo.

XV Quoad augmentum vero secundum participationem subiecti, concedunt scholastici augeri formas posse, dummodo absint hae duae conditiones; 1° quod per eam formam species subiecti, quod est substantia, constituatur, haec enim, cum absoluta sit, est etiam indivisibilis, ut modo vidimus: 2° quod forma ipsa secundum rationem suam sit indivisibilis, quales sunt numeri et figurae: si enim est talis, semper indivisibiliter participatur. Cf. S. Thom. I. c.

Huiusmodi autem augmentum secundum participationem subiecti in eo est positum, quod subiectum sive ex natura, sive ex consuetudine, sit magis aptum ad formam

(S. Thom. ibid. in fine), ipsaque forma sit minus facile amissibilis, atque subiectum sit expeditius et promptius ad actum formae. Ita scientia manens eadem quoad res cognitae augetur secundum participationem subiecti in eo qui expeditius et promptius scientificas colligit conclusiones.

XVI Prius augmentum secundum ipsam formam est augmentum *extensivum*, alterum secundum participationem subiecti, est *intensivum*.

XVII Hinc rursus liquet cur haec duplex augmentatio nequeat habere locum in substantiis. Nam nequeunt substantiae augeri secundum participationem subiecti; quia substantiae non sunt in subiecto. Nec possunt augeri secundum ipsam formam; quia substantiae non constituuntur intrinseco ordine ad aliud, nec sunt aliquis ordo, sed sunt aliquid absolutum.

XVIII Quaeri autem potest utrum forma, quae secundum se ipsam augetur, eadem semper numero maneat? id enim postulare videtur ratio augmentationis; nam secus non nisi apparenter haberetur augmentum; sed reapse vel foret synthesis quaedam plurium, vel successio perfectioris imperfectiori formae. Respondeo igitur necesse esse ut eadem forma numero maneat eo quidem modo quo manere potest (quod addimus propter ea, quae ex pluribus elementis constant, quae sensim sine sensu mutantur, et eadem tamen manere illa censentur), si veri nominis augmentatio et diminutio locum habere debet. Utrum autem id in omnibus formis, quae extensive augeri dicuntur, contingat, non est huius loci disputare. Quoad formas et qualitates physicas consulendi sunt physicae rei periti; neque in huiusmodi rebus fidem amplius merentur veteres physici. Ceterum quoad aliquas qualitates facile concipitur eandem manentem augeri, e. g. pulcritudinem: neque enim si splendor quidam, et quaedam venustas accedat, dicitur alia successisse pulcritudo; sed eadem multiplicatis elementis facta maior. Item scientia, quae est habitus, sive permanens dispositio intellectus ad quamdam speciem rerum scibilium, novis quidem obiectis cognitae augetur, sed illa dispositio prior ma-

net: ideoque non alia alii succedit, sed eadem manens augetur.

XIX Dices: si substantiae non possunt augeri; nec qualitates accidentales augmenti capaces esse debent: quia eadem ratio valet pro istis: nam et ipsae essentiae quaedam sunt, et omnis essentia est immutabilis et indivisibilis (th. II. p. III).

Respondeo non mutari essentiam eam, quae respectum dicit seu ordinem ad aliud, vel quae ex pluribus elementis necessario exsurgit, cum ampliatur actualiter ille ordo, vel plurima elementa simul ponuntur: est enim semper eadem essentia, quia manet idem semper ordo, eademque semper ea collectio elementorum, quae necessaria est. Cum vero istae essentiae sint in subiecto, et respectum intrinsecum dicant ad aliud, vel in quodam ordine sitae sint, nihil repugnat esse huiusmodi essentias accidentales, quae sint capaces augmenti et decrementi. At substantia quaevis existens nequit augeri aut minui, ut probavimus. Nec ratio est ea, quam obiciens supponere videtur, quia nempe essentiae sunt immutabiles: aliam enim dedimus rationem. Neque ea potest esse ratio; nam in augmento quoque aut diminutione qualitatum essentia eadem manet.

Nota 1^a Si substantiae corporeae partes integrantes homogeneae addantur, non habetur augmentum in ratione substantiae aut naturae: sed in ratione quantitatis. Partes vero heterogeneae vel continentur eodem ordine ac priores, et si adderentur, augmentum esset secundum accidens; vel ad ordinem alium spectant, et tunc addi nequeunt, nisi mutata natura.

Nota 2.^a Cum natura rationalis ad ordinem supernaturalem elevatur, non augetur secundum gradus natura, sed perfectio accidentalis ei accedit.

XX Praeter hos duos modos declaratos augmenti aut diminutionis qualitatum, alium innuit art. seq. S. Thomas, qui dicitur *secundum additionem*, sive *numerum*. Hic autem in eo est situs, quod « vel aliqua pars subiecti recipit formam, quam prius non habebat; ut si dicatur frigus crescere in ho-

mine, qui prius frigeat in una parte, quando iam in pluribus partibus friget: vel aliquod aliud subiectum additur participans eandem formam: sicut si calidum adiungatur calido, et album albo. Sed secundum utrumque istorum duorum modorum non dicitur aliquid magis album vel calidum, sed maius. » Liquet hoc tertio modo non augeri proprie qualitatem, sed potius multiplicari: augeri autem effectum, qui ex pluribus coniunctis prodit.

XXI Iam vero ex dictis constat 1° qualitates sive reales, sive modales esse graduum capaces; nam plures ordinem habent ad aliud, et in subiecto sunt, a quo proinde magis vel minus participari possunt.

Constat 2° non omnes qualitates esse graduum capaces; in quibus nempe desunt conditiones superius requisitae, ut sunt figurae.

Constat 3° neque solas qualitates accidentales esse per se graduum capaces, nisi in individuo; ipsae enim substantiae secundum rationem suam genericam vel specificam gradus admittunt. Et ipsa quantitas seu extensio eodem modo spectata admittit gradus; in individuo autem non nisi per additionem augeri potest; quae non est propria ratio augmentationis formarum. Relationes vero satis liquet non esse graduum capaces.

XXII Tertia proprietas qualitatis ea est quod per ipsam res dicantur *similes*, vel *dissimiles*. Quemadmodum enim quae secundum quantitatem conveniunt, dicuntur aequalia, ita quae qualitate conveniunt, vocantur similia. Et quia ipsa differentia specifica est quaedam qualitas, sed essentialis, ideo qui secundum eam conveniunt, dicuntur similes in natura. Et quia qualitas habere potest gradus; et gradus hi sunt veluti quaedam quantitas seu magnitudo qualitatis, hinc qui conveniunt secundum gradus qualitatis alicuius, dicuntur aequales in ea qualitate. Potest proinde esse similitudo sine aequalitate perfectionis. Porro fundamentum esse similitudinis est maxime proprium qualitatis, secundum suam rationem genericam spectatae: hoc enim illi omni et soli competit; quamvis id non tantum competat qualitati-

bus accidentalibus, sed et naturis, prout secundum eas concipiuntur res quales; quae ratio est cur addiderimus; *secundum rationem genericam.*

DE MODIS, SEU DE DISTINCTIONE MODALI.

I Praeter accidentia quaedam, quae realiter distincta censentur a subiecto, quaeque proinde dici solent absoluta, sermo est penes philosophos de aliis accidentibus minutis, quae vocantur *Modi*. Et quidem si universos modos consideres, non reperies tantum modos accidentales, sed et essentielles; nam unitas ex. gr. veritas, bonitas sunt modi entis cuiusque. Nunc autem de modis accidentalibus sermo est: cuiusmodi sunt *esse in loco, heic et non alibi, habere situm*, h. e. *certam partium corporis dispositionem in loco; vestitum seu ornatum esse, moveri*, et huiusmodi: quae omnia subiecto contingenter insunt. Iam de his quaeritur primo quid sint, deinde quomodo a subiecto quod afficiunt distinguantur.

II Generatim modus est quaedam determinatio subiecti ad quoddam esse accidentale. Subiectum enim per se, h. e. ratione tantum habita suae naturae est indifferens ad plura, ex. gr. ad hunc, vel illum, vel alium quemlibet locum: cum autem est heic, determinatur eius indifferentia, quatenus actu obtinet unum ex iis, quae potest habere: esse ergo in loco hoc est modus quidam quo nunc se habet corpus, quod posset multis aliis modis se habere.

III Auctor opusc. XLVIII inter Opera S. Thomae ita definit Modum, ut sit res concepta sub una ratione, comparata secum ipsa prout sub alia ratione concipitur. Haec definitio valet pro modis accidentalibus et essentialibus. Cogita proprietatem quandam entis, ex. gr. veritatem: si non haberetur nisi veritas, sive id quod respondet conceptui veritatis, ea non esset modus: sed cum comparas verum cum bono, cum uno, cum ipso ente, quae omnia sunt idem, percipis ens spectatum sub ratione boni, aut unius alio modo se habere ac cum concipitur sub ratione veri; ac posse te

distinguere duplicem rationem, tum subiecti quod est ens, tum determinationis, quae est veritas; atque has determinationes multiplices esse; nam sicut veritatem concipis determinationem entis, vel entis boni, ita pariter concipis bonitatem determinationem entis, vel entis veri, et ita porro. Ens autem quod in omnibus conceptibus latet, non nisi ut subiectum concipis comparatum cum aliis; quod indeterminationem tibi apparet, cum rationem tantum entis consideras. Huiusmodi ergo proprietates sunt modi entis. Pariter si corpus quatenus corpus non nisi unum situm habere posset, hic non esset modus eius: sed si comparas situm hunc cum corpore habente, vel quod potest habere alios situs, vides per priorem situm determinari corpus ad quemdam existendi modum inter plures possibles, ad quos per se est indifferens; quare ille situs dicitur modus eius. Quia vero non solum modi essentielles, sed etiam accidentales sunt ipsa res, licet diversimode, h. e. illi necessario, hi contingenter; ideo dicitur quod modus est ipsa *res* concepta sub una ratione, comparata *secum ipsa* prout sub alia ratione concipitur; distinctio scilicet est tantum rationis inter rem et modum eius: id porro demonstrandum est.

THESIS XVII^a

Modus qui est actualis determinatio rei consistentis, et secundum rationem suae naturae indifferentis, non est realitas distincta a re modificata.

DEMONSTRATIO. Quaestio habetur in scholis, utrum distinctio realis rursus dividi possit in duas classes, ut una sit distinctio realis *maior*, altera realis *minor*. Qui hanc divisionem admittit primam distinctionem appellat simpliciter *realem*, alteram proprio nomine *modalem*. Etenim Suarez (M. D. X. S. I. n. 16), et cum eo aliqui aiunt dupliciter aliqua distingui posse vel ut *rem et rem*, vel ut *rem et modum eius*. Distinctio inter *rem et rem* est inter ea, quae *rigorose* sunt entia; propriamque entitatem habent; et pos-